

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Explicatur magis quid sit Christum habere claves mortis, & inferni. Sectio
XIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

Etionis per dexteram significatae, in medio omnium Ecclesie persecutionum, Protectio
qua toto hoc opere continentur, exire. Id quod præstitit commemorata sue Diuina signi-
potentia magnitudine, subiungens; Noli timerre, ego sum primus & non sisimus, & sicatur per
vias, & fui mortuus, & ecce sum viuens in secula seculorum: & habeo claves mortis, &
infernorum. Ex quibus sola postrema sententia expositionem desiderat, reliqua enim
ex ijs, que in superioribus diximus, sunt perspicua.

Primo igitur Rupertus sic interpretatur. Potestatam habeo dimittendi peccata, pec-
cata vero dimittendo, mortem in me credentibus elando, infernum obstruo, siue mortis & in-
fernorum, id est duplicitas mortis, videlicet anima & corporis. Mortis namque nomine dissolutione cor-
poris, inferni autem, mortis anima que eterna est, significatur: cuius utriusque mortis clavis. Id
est potestatem ipse habet iuxta illud. 1. Regum 2. Dominus mortificat, & vivificat, deducit 1. Reg. 2. 6.
ad inferos, & reducit. Secundo Richard, de S. Vice ipse, inquit, claves mortis & in-Richard, de
fernus habet, quis per potestatem suam portas mortis, & infernum in fine aperiet; ibique Diabo-
lum, & factores regnum sine cruciando inclut. Talem ergo differeniam inter mortem, &
infernum possumus accipere, ut per mortem intelligamus tormentum reprobis preparatum, per
infernum autem, locum tormento destinatum. Tertio Ioachimus, per claves mortis, & Ioachimus,
inferni intelligit iura antiqui hostis, quae habuit in genus humanum, iam inde a
mundi principio redditis per seductionem Ad hominem morti obnoxium, &
inferni supplicij, quæ rara Christus illi per passionem eripuit.

Quarto Primalius, & Ambrosius Ansbertus nomine magis Diabolum intel- II.
ligunt; nomine autem inferni eos, qui Diabolo adhaerent iuxta illud Apoca- Primalius,
Amb. Ans-
lypsis 6. Ecce equus pallidus, & qui sedebat super eum nomen illi Mors, & infernus se-
guebat eum. Et capite 20. Mors & infernus misi sunt in flagrum ignis ardentis. Cap 20 14.
Deinde claves potestatem Diuini iudicij interpretantur. Iltis enim clavibus ad Clavis, pro
probandum, atque exercendam Ecclesiam, occulta omnipotentis Dei ordina- potestare.
tione referatur antiquus aduersarius cum suis in persecutione, & iisdem recludi-
tur, cum satisfuisse respicerit ille, qui aperit. Etenim his clavibus laxatus fuerat,
cum Petrum seruili timore negare compulit Redemptorem, & rursus reclusus
est cum negatione amarissime flentem quodammodo de fauibus amisit: his
clavibus quotidie referatur, cum electos temptationibus fatigare permittitur, ei-
demque restringitur, cum non super modum, sed ad menturam ipsas tentacio-
nes exaggerare linitur, iuxta illud 1. ad Corinthios 10. Fidelis Deus, qui non pa- ad Cor. 10.
titur vos tentari supra id quod potestis, sed faciet cum tentatione prouentum, ut possi- 13.
tis sustinere. Quinto Pannionius ait Christum habere potestatem supra mor- Mors Christi-
tem, quia mors cum detinere non potuit: Supra infernum autem, quia detinere non potuit.
Etsi claustris eius, ac repagulis captiuos inde traxit: cum addit habere etiam non potuit.
claves mortis, & inferni, quia potestatem habet nostra mortis, & nostra refu-
rectionis.

Explicatur magis quid sit Christum habere claves
mortis, & inferni.

SECTIO XIX.

I.
VERUM pro maiori huius rei expositione supponimus claves hoc loco de Mors pro
omnium interpretamentum, significare potestatem. Deinde dicimus dissoluzione
mortis summi, primo pro dissolutione animæ & corporis, ut est perspicuum.
Deinde pro peccato, quemadmodum docet Philo libro de profugis, expendens Philo.

illud, Quod lex iubet, ut homicida voluntarius morte moriatur, & similes alias lo-
cutiones, quæ habentur in sacris literis. *Cir.*, inquit, non modo mori pronuntiat, sed
morte mori? quia idelicet mali etiam si ad extremum pertingant senium, mortui sunt, quod
virtuti non viat. Prebi vero etiam si se iungantur a corpore, in aeternum vivunt. Quodenim
Ecclesiastici 21. 18. peccatum mors sit, probari potest ex illo Ecclesiastici 15. Ecce posui coram te vitam, & mor-
Psal. 113. 17. tem, bonum, & malum. Eodemque sensu dicitur Psalmus 113. Non mortui laudabunt te Do-
mine. Caini impudentis fratricida mors nunquam in lege inuenitur, immo exeat de illo hoc ora-
Genes. 4. 15. culum Genesis 4. Apposuit Dominus Deum Cain sensum, ne quis eum inuentum interi-
Impietas, pe- remeret, cur ita? opinor, quia impietas malum est infinitum, quod semel accusum nunquam ex-
tinguis potest, in quam quadrat illud Poëticum. Immortale malum nulla debilis morte. Hæc
Ezec. 18. 20. Philo. De eadem peccati morte est sermo. Ezechielis 18. Anima, quæ peccauerit, ip-
D. Greg. samorietur, quanquam etiam aeterna damnatione intelligitur. Idem testatur
D. Gregorius lib. 4. Moralium cap. 17. super illa verba capituli tertij. Obscurum
Solum pectenbra, & umbram mortis. Vbi docet eiusmodi mortem peccatum esse, ut praetollo
catum, vera mors corporalis, non mors, sed umbra mortis appelletur. Umbra, inquit, mortis
mors. mors carnis accipitur, quia sicut vera mors est, qua anima separatur a Deo; ita umbra mortis est
Psal. 43. 20. quia care separatur ab anima. Unde recte vox martyrum per Proprietatem dicitur Psalm. 43. Hu-
miliasti nos in loco afflictionis, & cooperiuit nos umbra mortis. Quo enim constat non spiritu, sed
sola carne mors, nequam se vera morte, sed umbra mortis diu operis.

II. Tertio. Sumitur mors pro ipso Diabolo, ut auctor est idem Gregorius, loco
Mors, pro paulo ante citato. Umbra, inquit, mortis etiam imitatio antiqui hostis accipitur. Ipse
Diabolo. enim quia mortem instulis, mors vocatur Iohanne attestante, qui ait Apocalypsis 6. No-
men illi mors. Per umbram igitur mortis eius imitatio designatur, quia sicut umbra iux-
ta qualitatem corporis ducitur, ita actiones iniquorum de specie imitationis eius exprimuntur. Sic etiam nonnulli interpretantur illud Esaiæ 28. Percusimus fædus cum
Psal. 48. 15. morte, id est cum Dænone. Quarto. Sumitur pro morte sempiterna Psalm. 48.
Item pro a- sicut oves in inferno positi sunt, mors depascet eos. Atque hæc est illa mors, quæ ap-
terna dam- pellatur mors secunda, nimirum comparatione mortis corporis iuxta illud Apo-
natione. calypsis 2. Qui vicerit non ladedur a morte secunda. Et Apocalypsis 20. Beatus qui ha-
Apocalyp- bet partem in resurrectione prima. In his secunda mors non habet potestatem. Quinto, &
2. Apoc. 20. 6. postremo sumitur pro ea morte, quæ quis peccato & vitijs moritur, de qua lo-
Item & pro maturitatem. quitur Paulus ad Romanos 6. Conspicuit sumus per baptismum cum illo in morte.
morte viti- Et ad Coloss. 3. Mortui esis, & vita vestra abscondita est cum Christo in Deo. De
rum. his mortis generibus legendus est D. Ambrosius libro de bono mortis cap. 2, &
Rom. 6. 3. Diuus Augustinus lib. 13. de Civitate Dei cap. 8. &c 23. & libro 3. de peccatorum
Coloff. 3. 3. meritis, & remissione cap. 11. Habet igitur Christus claves mortu. Primò, quia vi-
D. Ambr. tuam potest & dare, & eripere. Secundo, quia potest a peccato liberare. Tertio,
D. Augst. quia Dæmoniad tentandum habens laxat, & contrahit. Quarto, quia potest
Claves mor- supplicio sempiterno addicere. Denique quia potest vitam gratie conferre, mor-
tuu cur Christi- tem peccatis inferendo. Potissimum tamen videtur sumi hoc loco mors pro
flus dicatur corporali, ut ita fidelibus Christus metum mortis in Ecclesiæ persecutio-
habere. nibus eripiat, quippe qui non in vita omni spatiū mortisque tempus ab ipso
Mors hic pro esse omnibus mortalibus prescriptum, præcipue vei ò fidelibus, & iustis, quo-
corporali. rum peculiarem curam habet.

III. Inferni varie Quod verba attinet ad infernum, etiam eius habet claves iuxta omnes inferni
acceptiones. Primò enim sumitur infernus pro sepulchro Psalm. 11. Aon mortui
Psal. 113. 5. laudabunt te Demine, neque omnes qui descendunt in infernum, id est mortui, & qui in
Prima, pro sepulchris conduntur, laudes tuas non canent: quibus viuentes ad te colendum
sepulchro. excitem.

excitentur. Vnde statim subiicit: sed nos, qui vivimus, benedicimus Domino. Huc etiam spectat illud Iob 21. Dicunt in bonis dies suos, & in punto ad infernum descendunt: vbi inter impiorum felicitates ea numeratur, quod cito moriantur, nec longa aeternitudo discrucienter, actabescant: putabant enim veteres pertinere ad felicitatem non longo morbo tabescere, sed statim mori, id quod etiam est perspicuum ex Thren. 4. vbi dicitur, maiorem fuisse penam iniquitatis Hierusalem subuersione Sodomorum, cuius rei statim redditur ratio illis verbis: Quia felicitas subversa est in momento. Audi Prophetam. Major effectus est iniquitas populi mei, (id est, genus. pena iniquitatis) peccato Sodomorum, quia subversa est in momento: quia videlicet Hierusalem multo tempore passa est obsidionem, captiuitatemque. Idem confirmari potest ex Psalm. 72. vbi de reprobis dicitur. Non est respectus morti eorum & firmamentum in plaga eorum, seu ytranculit Sanctus Pagninus ex Hebreo: Quia non sunt ligamenta in gemitu eorum, & sanæ est fortitudo eorum, id est, non longa infirmitate detineretur. Sed moriuntur quasi lani, & potentes viribus: quod autem hoc felicitatis loco numeretur, exploratum est ex ijs, quæ sequuntur: in labore hominum non sunt, & cum hominibus non flagellabuntur. Secundò sumitur prolimbo Patrum, Psalm. 15. Non derelinques animam meam in inferno, nec dabis sanctum tuum videre corruptionem. Quomodo locum de Christo interpretatus est D. Petrus Act. 2. Qui ad limbum Patrum secundum animam descendit. Et Gen. 42. Deducit eos meos cum dolore ad inferos. Hoc etiam sensu D. Gregorius lib. 12. Moralium cap. 7 intelligit illud Iob 14. Quis mibi tribuat, ut in inferno protegas me? Tertio sumitur prologo damnatorum. Esaï. 4. Verumtamen ad infernum detrahesis in profundum lacus. Et Cantic. 8. Fortis est ut mors dilectio, dura sicut infernus emulatio: emulatio, id est, zelotypia, quæ rualalem in rei amata possessione non sustinet, similis est inferno. Sicut enim ignis ille tartareus, quem semel corripit, perpetuo torquet, ita zelotypia furor, vbi alicuius animum occupauerit, nunquam extinguitur, aut remittitur: sicerè Glossa hunc locum intelligit: Dura, inquit, sicut in infernus emulatio: quia Dei amor nullis hostiis tentamentis, à nostra salutis cura renocari potuit, sicut in infernus nullis misericordiarum cruciatibus mitigatur: nec a severitate sua sententia mutatur: quanto austerior comparatio, eo acrior zelamus eos Domini commendatur affectus. Quartò, & ultimò, usurpat pro ipso Dæmonie, vt auctor est Beda in Commentarijs super Proverbia, vbi docet illo sensu intelligi à plerisque illud capititis trigesimi: Tria sunt insatiabilitas, & quantum nunquam dicit, sufficit, Infernus, Os vulna, terra qua nunquam satiatur aqua, ignis vero nunquam dicit sufficit. Quidam, inquit, infernum interpretantur Diabolum, qui insatiabilis sit de seductione humana. Illud etiam Iob 26. Nudus est infernus coram illo, & nullum est operimentum perditioni. Diuus Gregorius de diabolo accipit lib. 17. Moralium cap. 12. Infernus, inquit, & perditionis nomine Diabolum, omnesque damnationis eius socios designauit. Igitur iuxta has omnes acceptiones dicitur Christus habere claves inferni. Primo, quia potest vitam dare, & eripere. Secundò, quia antiquos Patres ex limbo educit. Tertiò, quia potest aeternis supplicijs homines addicere. Postremò, quia potestatem dæmonis pro sua libertate latet, & contrahit, quemadmodum lupra docuimus.